ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 23.06.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

107

ZÁKON
Slovenskej národnej rady
z 23. júna 1988,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1969 Zb. o niektorých opatreniach v organizácii a pôsobnosti národných výborov v Slovenskej socialistickej republike, zákona Slovenskej národnej rady č. 115/1970 Zb. o finančných správach, zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1970 Zb. o územnom členení Slovenskej socialistickej republiky, zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1970 Zb. o zriadení krajských národných výborov v Slovenskej socialistickej republike a o opatreniach s tým súvisiacich, zákona Slovenskej národnej rady č. 34/1971 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 131/1970 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 62/1971 Zb., ktorým sa mení zákon č. 69/1967 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 121/1971 Zb. o ľudovej kontrole v Slovenskej socialistickej republike, zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch a upravuje pôsobnosť národných výborov na niektorých úsekoch štátnej správy, zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1982 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch a upravuje pôsobnosť miestnych národných výborov v strediskových obciach, zákona Slovenskej národnej rady č. 139/1982 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch a upravuje pôsobnosť mestských národných výborov na niektorých úsekoch štátnej správy a zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 sa za prvú vetu vkladá nová veta, ktorá znie: „Na uspokojovanie hmotných a kultúrnych potrieb občanov zakladajú štátne podniky, riadia svoje štátne hospodárske organizácie, zriaďujú a spravujú rozpočtové a príspevkové organizácie a zariadenia (ďalej len „organizácie založené, riadené alebo spravované národným výborom").“.
2. V § 6b sa vypúšťajú odseky 3 a 4.
3. § 7 ods. 1 znie:

   „(1) Voči organizáciám, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, vykonáva národný výbor vo svojom územnom obvode štátnu správu. Osobitné predpisy upravujúce jednotlivé úseky štátnej správy ustanovujú, v ktorých prípadoch sa musia tieto organizácie riadiť opatreniami národných výborov. Národné výbory v rozsahu im zverenej pôsobnosti kontrolujú, ako tieto organizácie plnia povinnosti uložené im osobitnými právnymi predpismi upravujúcimi jednotlivé úseky štátnej správy.“.
4. V § 7 ods. 2 prvá veta znie:

„Národné výbory koordinujú a kontrolujú činnosť organizácií, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, ak ide o vnútorný obchod a poskytovanie ďalších služieb obyvateľstvu, bytovú výstavbu a údržbu bytového majetku, tvorbu a ochranu životného prostredia, závodné stravovanie a rozvoj kultúry, telesnej výchovy, športu a rekreácie.“.

5. V § 7 ods. 3 prvá veta znie:

„Organizácie, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, sa podieľajú na zabezpečovaní komplexného ekonomického a sociálneho rozvoja územných obvodov národných výborov.“.

6. V § 7 sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Národné výbory vymedzujú organizáciám, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, ich podiel na zabezpečovaní komplexného ekonomického a sociálneho rozvoja svojho územného obvodu a na tvorbe a ochrane životného prostredia spôsobom a v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi a kontrolujú, ako tieto organizácie plnia svoje povinnosti na zabezpečenie potrieb komplexného ekonomického a sociálneho rozvoja územných obvodov národných výborov a povinnosti k rozpočtu národných výborov.“.

7. V § 7 sa doterajší odsek 4 označuje ako odsek 5, ktorý znie:

„(5) Národné výbory iniciatívne upozorňujú organizácie, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, na nedostatky vo využívaní nimi obhospodarovaných prostriedkov a požadujú od nich vyjadrenia k týmto upozorneniam.“.

8. V § 14 ods. 2 znie:

„(2) Poslanec skladá voličom účty zo svojej činnosti najmenej raz ročne.“.

9. V § 15 ods. 1 písm. c) a d) sa slová „organizácií a zariadení riadených“ nahrádzajú slovami „organizácií založených, riadených“.

10. V § 15 ods. 1 písm. d) sa vypúšťajú slová „alebo zariadeniu“.

11. V § 15 ods. 1 písm. e) sa slová „socialistických organizácií, ktoré národný výbor neriadi ani nespravuje“ nahrádzajú slovami „organizácií, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje,“.

12. V § 16 ods. 1 písm. b) sa na konci pripájajú slová „a informovať o výkone svojej poslaneckej funkcie organizáciu združenú v Národnom fronte, ktorá ho navrhla za kandidáta pre voľby do národných výborov;“.

13. V § 16 ods. 2 sa na konci pripájajú slová „a zúčastňovať sa na ich rokovaniach.“.

14. V § 17 ods. 1 v druhej vete sa vypúšťajú slová „a poskytnúť mu za tým účelom potrebné pracovné voľno“.

15. § 17 ods. 2 tretia veta znie:

„Ostatným poslancom a členom komisií, ktorí nie sú poslancami, poskytne organizácia, v ktorej sú v pracovnom alebo inom obdobnom pomere, potrebné pracovné voľno s náhradou mzdy; vláda ustanoví nariadením, v ktorých prípadoch môžu od národného výboru dostať ešte odmenu za výkon funkcie.“.

16. V § 17 ods. 3 znie:

„(3) Poslanec národného výboru môže pri výkone funkcie používať bezplatne hromadné dopravné prostriedky v rozsahu a za podmienok, ktoré ustanoví vláda nariadením. Vláda nariadením podrobnejšie ustanoví aj poskytovanie odmien a náhrad skutočných výdavkov poslancom.“.

17. V § 21 sa z úvodnej vety vypúšťajú slovo „môžu“ a slová „zriaďovať a“; slovo „riadiť“ sa nahrádza slovom „riadia“.

18. V § 22 ods. 1 sa za slovo „riadenie“ vkladá slovo „štátnej“ a vypúšťajú sa slová „do správy“.

19. Za § 22 sa vkladá nový § 22a, ktorý znie:

„§ 22a

Ak národný výbor na obstarávanie činnosti uvedenej v § 21 založí štátny podnik, má voči nemu práva a povinnosti zakladateľa podľa osobitných predpisov.[1]) Ustanovenia § 7 a § 22 ods. 3 platia obdobne; povinnosť národného výboru nahradiť majetkovú ujmu upravujú osobitné predpisy.[2])

20. Doterajší § 22a sa označuje ako § 22b, na začiatok ktorého sa vkladá táto veta:

“Riaditeľ štátneho podniku, ktorého zakladateľom je národný výbor, zodpovedá za činnosť podniku a za výsledky jeho hospodárenia národnému výboru, ktorý ho založil, a pracovnému kolektívu štátneho podniku.[3])

21. Doterajší § 22b sa označuje ako § 22c, ktorý znie:

„§ 22c

Miestne národné výbory a mestské národné výbory udeľujú jednotlivým občanom povolenia na predaj tovaru a na poskytovanie iných služieb. Rozsah služieb, ktoré môžu občania poskytovať na základe povolenia národného výboru, podmienky pre ich povoľovanie, obsah žiadosti občana o udelenie povolenia, náležitosti tohto povolenia, povinnosti občanov poskytujúcich služby, odnímanie udelených povolení a ich zánik upraví vláda nariadením.“.

22. § 23 znie:

„§ 23

Národné výbory kontrolujú činnosť organizácií riadených alebo spravovaných národnými výbormi nižších stupňov.“.

23. V § 24 ods. 1 písm. b) sa vypúšťajú slová „v rozsahu a za podmienok určených vládou“.

24. V § 24 ods. 2 sa slová „nimi riadené a spravované organizácie“ nahrádzajú slovami „organizácie založené, riadené alebo spravované národným výborom“.

25. Za § 24a sa vkladajú nové § 24b, 24c a 24d, ktoré znejú:

„§ 24b

Národné výbory vydávajú potvrdenia a vyhotovujú správy pre potreby občanov, štátnych orgánov a organizácií, ak to ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis.

§ 24c

(1) Ak v dôsledku živelnej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti dôjde k ohrozeniu hospodárskeho alebo verejného života v obci alebo v meste, miestny národný výbor v strediskovej obci, mestský národný výbor a v obciach, v ktorých takéto národné výbory nepôsobia, okresný národný výbor, môže socialistickým organizáciám uložiť povinnosť poskytnúť osobnú a vecnú pomoc pri odstraňovaní následkov tejto udalosti, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Na ukladanie tejto povinnosti sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(2) Organizácii, ktorá poskytla osobnú a vecnú pomoc, patrí náhrada účelne vynaložených výdavkov. Právo na náhradu výdavkov môže oprávnená organizácia uplatniť do 3 mesiacov odo dňa, keď ich zistila, najneskôr do dvoch rokov od ich vzniku; inak toto

právo zanikne. Právo na náhradu výdavkov sa uplatňuje na národnom výbore, ktorý povinnosť uložil podľa odseku 1. Tento národný výbor rozhoduje o náhrade výdavkov a túto náhradu poskytuje.

(3) Ak organizácia bez závažného dôvodu v určenej lehote nesplní povinnosť uloženú podľa odseku 1, národný výbor jej môže uložiť pokutu do 200 000 Kčs. Ak uložená povinnosť nebola splnená ani v novej určenej lehote, národný výbor môže opätovne uložiť pokutu. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď došlo k nesplneniu uloženej povinnosti.

(4) Pokuta je príjmom národného výboru, ktorý ju uložil.

§ 24d

(1) Organizácii, ktorá neudržiava čistotu a poriadok na pozemku, ktorý užíva, a tým naruší vzhľad obce alebo mesta, miestny národný výbor a mestský národný výbor môže uložiť pokutu do 20 000 Kčs.

(2) Organizácii, ktorá znečistí verejné priestranstvo alebo odkladá veci mimo vyhradených miest, môže miestny národný výbor a mestský národný výbor uložiť pokutu do 50 000 Kčs.

(3) Pokutu možno uložiť, ak osobitný predpis neustanovuje za konanie uvedené v odsekoch 1 a 2 inú sankciu. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď došlo ku konaniam uvedeným v odsekoch 1 a 2.

(4) Pokuta je príjmom národného výboru, ktorý ju uložil.“.

26. § 25 ods. 2 písm. b) a c) znejú:

„b) spravuje miestne komunikácie a verejné osvetlenie a obstaráva podľa miestnych podmienok ďalšie verejnoprospešné a iné služby pre obyvateľstvo (§ 21), a to aj pre obyvateľstvo spádového územia; na tento účel zriaďuje a zrušuje drobné prevádzkárne a môže založiť aj štátny podnik;

c) dáva súhlas na rozmiestnenie predajní, ako aj prevádzkární alebo zariadení ďalších služieb, na začatie a ukončenie ich činnosti, na obmedzenie alebo zrušenie nimi poskytovaných služieb; po prerokovaní s organizáciou určuje čas predaja v predajniach a čas poskytovania služieb v prevádzkárňach a zariadeniach služieb; ďalej robí opatrenia na zabezpečenie riadneho zásobovania a poskytovania služieb občanom;“.

27. V § 25 ods. 2 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:

„d) vyjadruje sa k založeniu a k zániku štátnych podnikov, spoločných podnikov a družstevných podnikov, k ich rozvoju a k zásadným zmenám predmetu ich činnosti,[4]) ak majú sídlo v jeho územnom obvode; ďalej sa vyjadruje k vzniku a k zániku jednotných roľníckych družstiev, bytových, spotrebných, výrobných, prípadne iných družstiev, k ich rozvoju a k zásadným zmenám predmetu ich činnosti,[5]) ak majú sídlo v jeho územnom obvode;

28. Doterajší § 25 ods. 2 písmeno d) sa označuje ako písmeno e), za ktoré sa pripája nové písmeno f), ktoré znie:

f) plní úlohy spojené s prevádzkou miestnych verejných skládok v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.".

29. V § 25a úvodná veta a písmeno a) znejú:
„Miestny národný výbor v strediskovej obci okrem pôsobnosti, ktorá podľa tohto zákona (§ 25) a podľa osobitných zákonov patrí miestnemu národnému výboru,

a) zriaďuje a spravuje zariadenia pre správu a údržbu domového majetku alebo zakladá na tento účel štátny podnik, ak je to vzhľadom na rozsah tohto majetku účelné; riadi svoje

štátne hospodárske organizácie poskytujúce služby občanom alebo vykonávajúce správu a údržbu domového majetku;".

30. V § 25a písm. c) úvodná časť vety znie:

„vo vzťahu k organizáciám, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje".

31. V § 25a písm. c) v bode 2 sa vypúšťajú slová „od organizácií" a v bode 3 sa vypúšťajú slová „od organizácie".

32. V § 25a písm. c) sa vypúšťa bod 4 a doterajší bod 5 sa označuje ako bod 4, ktorý znie:

„4. môže pri závažných alebo opakovaných nedostatkoch v činnosti prevádzkární a zariadení predkladať návrhy na potrebné kádrové opatrenia;".

33. V § 26 ods. 2 a 3 znejú:

„(2) Mestský národný výbor okrem pôsobnosti, ktorá patrí miestnemu národnému výboru v strediskovej obci alebo ktorá bola mestským národným výborom zverená osobitnými zákonmi, môže zakladať štátne podniky, riadiť svoje štátne hospodárske organizácie alebo zriaďovať a spravovať iné organizácie a zariadenia, ktoré sú potrebné na uspokojovanie potrieb občanov. Mestský národný výbor prvej kategórie zakladá alebo zriaďuje najmä organizácie obstarávajúce platené služby, verejnoprospešné služby a správu a údržbu domového majetku.

(3) Mestský národný výbor ďalej

a) vo vzťahu k organizáciám, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje

1. zaujíma stanovisko k zámerom, koncepciám a iným opatreniam, týkajúcim sa rozvoja a výstavby mesta a potrieb občanov,
2. vydáva súhlas na umiestnenie organizácie alebo jej časti (závodu, prevádzkárne a pod.) na území mesta,
3. posudzuje programy sociálneho rozvoja organizácií z hľadiska ich nadväznosti na hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj mesta a zaujíma k nim stanovisko;

b) vyjadruje sa k návrhom záväzných stanovísk, ktoré vydávajú príslušné orgány štátnej správy k návrhom na rozmiestnenie vybraných investícií, najmä z hľadiska nárokov na prírodné zdroje, bytovú výstavbu, vplyvu na tvorbu a ochranu životného prostredia.".

Vypúšťa sa odsek 4 a doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 4 a 5.

34. V § 27 ods. 4 sa vypúšťa časť vety za bodkočiarkou.

35. V § 27 ods. 5 druhá veta znie:

„Môže založiť štátny podnik a riadiť organizáciu obstarávajúcu niektorú z činností uvedených v § 21, ak slúži na uspokojovanie potrieb viacerých obcí a ak ju možno na tomto stupni účelnejšie riadiť.".

36. V § 27 sa za odsek 5 pripája nový odsek 6, ktorý znie:

„(6) Založenie štátneho podniku, ktorého zakladateľom je okresný národný výbor, rozvoj podniku, zásadnú zmenu predmetu jeho činnosti a zánik štátneho podniku[3]) prerokúva okresný národný výbor s miestnym národným výborom alebo mestským národným výborom, v ktorého územnom obvode je sídlo štátneho podniku."

37. § 28 ods. 2 znie:

„(2) Krajský národný výbor vydáva záväzné stanoviská k návrhom na rozmiestnenie vybraných investícií podľa osobitných predpisov.“.

38. V § 28 ods. 5 prvá veta znie:

„Krajský národný výbor môže zakladať štátne podniky a riadiť štátne hospodárske organizácie, prípadne zriaďovať, riadiť alebo spravovať iné organizácie, ktoré slúžia na uspokojovanie potrieb viacerých okresov alebo krajov, ak je to na tomto stupni účelnejšie alebo ak ide o zvlášť špecializované služby.“.

39. V § 28 sa za odsek 5 pripája nový odsek 6, ktorý znie:

„(6) Založenie štátneho podniku, ktorého zakladateľom je krajský národný výbor, rozvoj podniku, zásadnú zmenu predmetu jeho činnosti a zánik štátneho podniku[3]) prerokúva krajský národný výbor s miestnym národným výborom alebo mestským národným výborom, v ktorého územnom obvode je sídlo štátneho podniku.

40. Nadpis nad § 29 znie:

„Plán, rozpočet a hospodárenie s majetkom".".

41. V § 30 ods. 2 sa vypúšťajú slová „prípadne rozširuje ich okruh".

42. V § 31 ods. 1 sa slová „vzťahov k jeho" nahrádzajú slovami „vzťahov k štátnym podnikom, ktorých je zakladateľom a k jeho štátnym".

43. § 32 ods. 1 písm. a) znie:

„a) príjmy od štátnych podnikov založených národným výborom a od organizácií riadených alebo spravovaných národným výborom v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi;“.

44. Za § 34 sa vkladá nový § 34a, ktorý znie:

„§ 34a

Prebytky hospodárenia národného výboru sa mu ponechávajú na využitie na ďalší rozvoj územného obvodu.“.

45. § 35 a 36 znejú:

„§ 35

Národný výbor a organizácie založené, riadené alebo spravované národným výborom hospodária s majetkom v socialistickom celospoločenskom vlastníctve, ktorý slúži na plnenie ich úloh, alebo s majetkom, ku ktorému majú právo hospodárenia.

§ 36

Národný majetok, ku ktorému vykonáva právo hospodárenia štátna hospodárska organizácia riadená národným výborom, alebo národný majetok, ku ktorému má národný výbor právo hospodárenia a využíva ho na niektorý z účelov uvedených v § 21, môže sa opatrením nadriadených orgánov previesť do hospodárenia inej organizácie, ktorú národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, ak vznikne pochybnosť o tom, ktorej organizácii patrí právo hospodárenia s týmto majetkom, alebo ak ide o nehnuteľný majetok, ktorý je potrebný na uskutočnenie stavby, jej užívanie alebo na vykonanie asanácie.“.

46. V § 38 sa slová „ďalej v otázkach zriaďovania a riadenia svojich hospodárskych organizácií (§ 21 a 22), v otázkach správy majetku“ nahrádzajú slovami „ďalej pri výkone práv a povinností zakladateľa štátnych podnikov (§ 22a), riadenia svojich štátnych hospodárskych organizácií (§ 21 a 22), hospodárenia s majetkom“.

47. V § 39 ods. 2 písm. c) až o) znejú:

„c) schvaľovať volebné programy Národného frontu a kontrolovať ich plnenie;

d) schvaľovať územné plány;

e) schvaľovať rozpočet a záverečný účet národného výboru a rozhodovať o prijatí pôžičky alebo úveru;

f) zakladať štátne podniky a rozhodovať o ich zániku, zlučovať a zrušovať štátne hospodárske organizácie a zriaďovať, zlučovať a zrušovať rozpočtové a iné organizácie a zariadenia národného výboru;

g) rozhodovať o územných zmenách a o vytvorení jedného národného výboru pre viac obcí;

h) určiť počet poslancov národného výboru a určiť počet a hranice volebných obvodov;

ch) zriaďovať a zrušovať komisie, odbory a iné orgány národného výboru a určovať deľbu práce medzi orgánmi národného výboru, schvaľovať rokovací poriadok plenárneho zasadania a výboru ľudovej kontroly, ako aj organizačný poriadok národného výboru;

i) voliť predsedu, podpredsedov a tajomníka národného výboru a ďalších členov rady, ako aj predsedov, tajomníkov a ďalších členov komisií národného výboru, ako aj odvolávať ich z funkcie;

j) voliť predsedu, podpredsedu a ďalších členov výboru ľudovej kontroly národného výboru a odvolávať ich z funkcie, ako aj schvaľovať plán činnosti tohto výboru; prerokúvať výsledky dôležitých kontrol a návrhy na opatrenia;

k) ustanovovať vedúcich odborov národného výboru a hygienika a odvolávať ich z funkcie, ako aj ustanovovať a odvolávať z funkcie náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany na návrh náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany vyššieho stupňa;

l) uznášať sa o všeobecne záväzných nariadeniach národného výboru;

m) voliť a odvolávať z funkcie sudcov z ľudu;

n) uznášať sa o prenesení pôsobnosti národného výboru na národné výbory nižších stupňov podľa osobitných predpisov;

o) udeľovať čestné občianstvo obce (mesta) a ceny národného výboru.“.

Doterajšie písmená p) až z) sa vypúšťajú.

48. § 40 znie:

„§ 40

(1) Národný výbor môže rozhodnúť, že niektoré základné otázky života obce alebo mesta alebo činnosti národného výboru predloží pred svojím rozhodnutím na prerokovanie občanom; urobí tak vždy, ak ide o dlhodobú koncepciu rozvoja územného obvodu, volebný program Národného frontu, územný plán obce alebo mesta, návrh rozpočtu národného výboru, závažné územné zmeny (najmä zlúčenie, rozdelenie a zrušenie obce) alebo vytvorenie jedného národného výboru pre viac obcí, návrh všeobecne záväzného nariadenia významnou mierou upravujúceho oprávnenia a povinnosti občanov a zásadné zmeny v obchodnej sieti a v sieti služieb. Národný výbor môže rozhodnúť, že niektoré základné otázky života obce alebo mesta predloží pred svojím rozhodnutím na vyjadrenie organizáciám združeným v Národnom fronte.

(2) Národný výbor v úzkej súčinnosti s organizáciami združenými v Národnom fronte zabezpečí, aby občania mali možnosť sa s navrhovanými opatreniami riadne oboznámiť. Občania uplatňujú svoje pripomienky na verejných zhromaždeniach, na schôdzach občianskych výborov, prostredníctvom organizácií združených v Národnom fronte, prostredníctvom svojich poslancov alebo písomným podaním národnému výboru.“.

49. § 42 ods. 1 znie:

„(1) Plenárne zasadanie národného výboru sa schádza najmenej štyrikrát do roka na riadne zasadanie.“.

50. V § 45 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Predseda národného výboru má pri významných príležitostiach a občianskych obradoch právo používať závesný odznak so štátnym znakom. Rada národného výboru môže určiť, v ktorých prípadoch môže tento odznak používať iný poslanec národného výboru.“.
Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

51. V § 46 ods. 2 písm. a) sa za slovo „odborov“ vkladajú slová „a iných orgánov národného výboru“.

52. V § 46 ods. 2 písm. f) a g) znejú:

„f) plní voči štátnym podnikom založeným národným výborom úlohy zakladateľa podľa osobitných predpisov, ak nie sú vyhradené plenárnemu zasadaniu (§ 22b a 39), alebo komisii národného výboru (§ 54);

g) vymedzuje spôsobom a v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi podiel organizácií na zabezpečovaní komplexného ekonomického a sociálneho rozvoja územného obvodu národného výboru a na tvorbe a ochrane životného prostredia;“.

53. V § 46 ods. 2 písm. i) znie:

„i) riadi činnosť odborov, správnych komisií a osobitných orgánov národného výboru a ukladá im úlohy, dozerá na ich plnenie a dbá o racionalizáciu ich činnosti; určuje pracovnú náplň odborov, ich vnútornú organizáciu a počty pracovníkov; určuje zásadné úlohy v kádrovej práci, stará sa o rast kvalifikácie pracovníkov odborov a určuje plat vedúcim odborov a vedúcim osobitných orgánov (§ 63b);“.

54. V § 46 ods. 2 písm. k) znie:

„k) riadi vedúcich organizácií (zariadení) riadených alebo spravovaných národným výborom, ktoré obstarávajú činnosti uvedené v § 21.“.

55. V § 46 ods. 2 sa za písmeno k) pripájajú nové písmená l), m), n), o) a p), ktoré znejú:

„l) ukladá socialistickým organizáciám povinnosť poskytnúť osobnú a vecnú pomoc pri odstraňovaní následkov živelnej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti (§ 24c);

m) ak ide o radu miestneho národného výboru alebo mestského národného výboru, vyjadruje sa k založeniu a k zániku štátnych podnikov, spoločných podnikov a družstevných podnikov, k ich rozvoju a k zásadným zmenám predmetu ich činnosti;[4]) ďalej sa vyjadruje k vzniku a k zániku jednotných roľníckych družstiev, bytových, spotrebných, výrobných, prípadne iných družstiev, k ich rozvoju a k zásadným zmenám predmetu ich činnosti;[5])

n) udeľuje verejné uznania;

o) schvaľuje svoj rokovací poriadok a pracovný poriadok národného výboru;

p) hodnotí výsledky socialistickej súťaže organizovanej národným výborom.

56. Za § 52 sa vkladá nový § 52a, ktorý znie:

„§ 52a

Ak nevyplýva z osobitných predpisov inak, organizačný poriadok národného výboru ustanoví, kto plní úlohy vedúceho organizácie podľa osobitných predpisov na jednotlivých úsekoch činnosti národného výboru.„.".

57. V § 54 ods. 1 sa na konci prvej vety pripájajú slová „a vyjadrujú sa k návrhom pripravovaným pre plenárne zasadanie národného výboru.".

58. § 54 ods. 2 znie:

„(2) Komisie ako kontrolné orgány dozerajú na činnosť organizácií založených, riadených alebo spravovaných národným výborom, nezasahujú však do otázok ich operatívneho riadenia. Dozerajú aj na prácu odborov a správnych komisií, najmä na dodržiavanie socialistickej zákonnosti pri výkone štátnej správy a na včasnosť a kvalitu vybavovania vecí občanov. Ak zistia nedostatky v práci odborov, správnych komisií alebo v činnosti organizácií riadených

alebo spravovaných národným výborom, ukladajú vedúcim týchto orgánov a organizácií záväzné opatrenia na ich odstránenie. Riaditeľov štátnych podnikov založených národným výborom upozorňujú na zistené nedostatky. Ak sa nedosiahne náprava, predkladajú príslušné návrhy rade. Komisie ďalej sledujú a kontrolujú, ako sa na jednotlivých úsekoch činnosti národného výboru uplatňuje jeho pôsobnosť a právomoc a ako sa vykonávajú uznesenia národného výboru a jeho rady.".

59. V § 54 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Komisie kontrolujú aj činnosť organizácií, ktoré národný výbor nezaložil, neriadi ani nespravuje, ak ide o činnosti uvedené v § 7 ods. 2.

(4) Pri svojej kontrolnej činnosti sa komisie opierajú o poznatky občanov a občianskych výborov a spolupracujú s nimi.".
Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 5, odkaz v zátvorke na § 39 sa za slovami „plenárnemu zasadaniu národného výboru" nahrádza odkazom na § 22b a 39 a v poslednej vete sa slovo „nezriaďuje" nahrádza slovom „nezriadil".

60. V § 59 ods. 1 v poslednej vete sa slová „organizácie riadenej alebo spravovanej príslušným národným výborom" nahrádzajú slovami „organizácie založenej, riadenej alebo spravovanej národným výborom".

61. V § 61 ods. 1 sa na konci pripájajú slová „a to s prihliadnutím na rozsah svojich úloh.".

62. V § 61 sa vypúšťajú odseky 2 a 3 a označenie odseku 1.

63. V § 63a sa slová „Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“)" nahrádzajú slovami „Ministerstvo vnútra a životného prostredia Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra a životného prostredia“)".

64. § 64 znie:

„§ 64
Občianske výbory

(1) Mestské národné výbory a obvodné národné výbory, ako aj miestne národné výbory v strediskových obciach zriaďujú občianske výbory. Miestne národné výbory v ostatných obciach môžu zriaďovať občianske výbory, ak to vyžaduje rozsah územia a osobitné podmienky hospodárskeho a kultúrneho rozvoja. Občania volia členov občianskych výborov na verejných zhromaždeniach na dobu 5 rokov.

(2) Občianske výbory umožňujú občanom uplatňovať ich potreby a záujmy v činnosti národného výboru a národných výborov vyšších stupňov. Občianske výbory sa môžu obracať so svojimi návrhmi, podnetmi a otázkami na orgány národného výboru; tieto orgány sú povinné sa nimi zaoberať a informovať občianske výbory najneskôr do 30 dní o spôsobe vybavenia. Organizáciám, ktoré založil, riadi alebo spravuje národný výbor alebo národné výbory vyšších stupňov, môžu predkladať požiadavky na riešenie dôležitých potrieb a záujmov občanov, najmä pokiaľ ide o služby, opravy domového majetku, odvoz odpadkov, údržbu verejných priestranstiev a verejnej zelene; organizácie sú povinné oznámiť občianskemu výboru najneskôr do 30 dní, ako budú tieto požiadavky riešené. Občianske výbory kontrolujú, ako organizácie plnia prijaté opatrenia.

(3) Občianske výbory organizujú účasť občanov na riešení verejných záležitostí, najmä pri zveľaďovaní obce (mesta), ochrane životného prostredia, ochrane bytového majetku, upevňovaní verejného poriadku a socialistického spolužitia. Usmerňujú činnosť domových komisií a domových dôverníkov.

(4) Občianske výbory sa podieľajú na tvorbe, plnení a kontrole volebných programov Národného frontu. Vyjadrujú sa k návrhom uznesení národného výboru, ktoré sa týkajú riešenia potrieb a záujmov občanov.

(5) Občianske výbory môžu hospodáriť s finančnými prostriedkami, ktoré pre národný výbor získali svojou činnosťou alebo ktoré im národný výbor zveril.

(6) Národný výbor môže v záujme styku s občanmi poveriť občianske výbory plnením niektorých svojich úloh, ak nejde o rozhodnutia vo veciach štátnej správy. Poverovať občianske výbory plnením úloh môže len plenárne zasadanie národného výboru alebo jeho rada.

(7) Občianske výbory úzko spolupracujú s poslancami národného výboru, pomáhajú im v ich činnosti vo volebných obvodoch a organizujú v spolupráci s nimi a organizáciami združenými v Národnom fronte verejné zhromaždenia (schôdze) občanov.

(8) Zástupcovia organizácií, ktoré založil, riadi alebo spravuje národný výbor a národné výbory vyšších stupňov, sú povinní na vyzvanie poslanca zúčastniť sa verejného zhromaždenia (schôdze) občanov a schôdze občianskeho výboru.".

65. V § 67 ods. 2 písm. c) sa vypúšťajú slová „určuje systemizáciu aparátu národných výborov a počty pracovníkov súhrnne za všetky odvetvia riadené národnými výbormi;".

66. V § 67a písm. b) sa slová „ministerstvo vnútra" nahrádzajú slovami „ministerstvo vnútra a životného prostredia".

Čl. II

Vláda Slovenskej socialistickej republiky môže nariadením

a) do 31. decembra 1990 na účely experimentálneho overovania nových prvkov v právomoci a pôsobnosti národných výborov a v štruktúre ich orgánov povoľovať výnimky z ustanovení zákona o národných výboroch,

b) upraviť zriaďovanie, postavenie, právne pomery a zásady hospodárenia drobných prevádzkární národných výborov ako právnických osôb.[6])

Čl. III

Zákon Slovenskej národnej rady č. 43/1968 Zb. o hlavnom meste Slovenska Bratislave v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 63/1971 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 43/1968 Zb. o hlavnom meste Slovenska Bratislave, zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 90/1971 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 127/1985 Zb., ktorým sa mení zákon Slovenskej národnej rady o hlavnom meste Slovenska Bratislave a zákon Slovenskej národnej rady o sídlach a obvodoch okresných a krajských súdov Slovenskej socialistickej republiky, sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 17 ods. 1 sa vypúšťa druhá veta.

2. V § 17a sa za odsek 2 pripája nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Národný výbor hlavného mesta alebo obvodný národný výbor môže po dohode s miestnym národným výborom niektoré úlohy zo svojej pôsobnosti preniesť do pôsobnosti miestneho národného výboru.".

Čl. IV

Zrušujú sa:

a) nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 155/1982 Zb. o zriaďovaní odborov a iných útvarov národných výborov v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane,

b) vyhláška Ministerstva vnútra č. 194/1951 Ú.v. o odznaku pre predsedov národných výborov.

Čl. V

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch, ako vyplýva s platnosťou pre Slovenskú socialistickú republiku zo zmien a doplnení vykonaných neskoršími zákonmi.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

V. Šalgovič v. r.

P. Colotka v. r.

1) Zákon č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku.

2) § 26e Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

3) § 25 ods. 1 zákona č. 88/1988 Zb.

4) § 12 ods. 1, § 18 ods. 3 a § 22 ods. 4 zákona č. 88/1988 Zb.
§ 8 ods. 1, § 68 až 76 zákona č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
§ 5 ods. 2 a § 64 ods. 2 a 6 zákona č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.

5) § 8 ods. 1 zákona č. 90/1988 Zb.
§ 5 ods. 2, § 10 ods. 1 a § 19 ods. 5 zákona č. 94/1988 Zb.

6) § 17 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.